

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

Cap. I. Religiosi maiorem suam perfectionem & perfectæ Dei voluntatis
cognitionem in suis Constitutionibus & Regulis quærere debent

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

TRACTATUS SEPTIMVS.

DE SVPREMA RELIGIOSI PERFECTIONE IN CVSTODIA CONSTITVTIONVM ET REGVLARVM SVAE RELIGIONIS.

CAPVT I.

RELIGIOSI MAIOREM SVAM PERFECTIÖNEM & perfecta
DE I voluntatis cognitionem in suis Constitutionibus & Re-
gulis quaerere debent.

QUEMADMODVM OMNES FERE ARTES AC SCIEN-
tię proprios habent libros, ex quibus earum sectatores eas
dilectant: & vnaquęq; specialem aliquem habet, qui sit reli-
quorum Fundamentum, ab Auctore siue Inuentore eius e-
ditum seu concinnatum: ita Christianę perfectionis scien-
tia proprium habet fundamentalem librum, in cuius le-
ctionem & studium est incumbendum, Nouum scilicet
Testamentum, in quo tota Lex Euangelica est expressa, Et similiter Religio-
se perfectionis scientia in vnoquoq; Instituto, præter Scripturam sacram,
specialem alium habet librum, in quo Constitutiones & Regula cõtinen-
tur: Cuius libri mentio facta est superius: in cuius lectione debent Religiosi
occupari, vt scientiam discant, & exercitium virtutum: ita vt possint perfecti
evadere non solum eas intelligendo, sed etiam opere exequendo: ad hoc e-
nim studium & exercitium sese per vota obligarunt. Nam, vt dictum est, in i-
psius Regulis continetur modus, quo vota ipsa sunt seruanda; & media præ-
terea, quæ ad proprium suæ Religionis & vocationis finem consequendum
sunt adhibenda. Quas Regulas & Constitutiones nisi bene intelligant, dif-
ficile poterunt obseruare, & perfectionem obtinere, ad quam tendunt; nec
ipsam quidẽ salutem: si ex negligentia & incuria nõ implent, quod promisi-
erunt. Quare aptè accommodatur libro Regula, quod Baruch Propheta di-
xit: *Hic liber mandatorum Dei, & lex, quæ est in æternum: omnes, qui tenent eam,*
peruenient ad vitam: qui autem dereliquerint eam, in mortem. Conuertere Iacob &
apprehende eam ambula per viam ad splendorem eius. Attendat itaque Religio-
sus, quam sibi obligationẽ imposuerit; & pergat in via sua ad splendore pro-
deuntem ex Regula, quã profitetur: ambulans enim per eã ad æternam per-
ueniet vitam; si autem ab ea declinet, incidet in mortem sempiternam:

MEMOR sit Religiosus, hunc suæ Regulae librum aperiendum in die iu-
dicii

Trac. 3. c. 5.

1.

a Baruch. 4. 14.

2.

dicij, cum baperientur libri conscientiarum, ut iudicentur mortui ex his, quae scripta erunt secundum opera eorum. Quod si conscientia ipsius liber conformis sit libro Regulae, honorabitur à Deo coram Angelis suis, & omnibus hominibus; recipietque suorum bonorum operum & obsequiorum praemium, Sicut etiam graviter punietur, si conscientia inuenietur repugnasse Regulae: quia parui eam fecit.

3.

c Gal. 6. 16.

d Ps. 118. 16.

QVOD SI frui cupiat pace, læticia, reliquisque præmijs, promissis renouantanti rebus omnibus propter Christum: debet Regulam suam obleruare, & per eam se dirigere: sub tali enim pacto promissa fuerunt, ut Saluatorem suum sequeretur in Regula, & vitæ ratione sibi præscripta: De qua illud Apostoli dicere licet: *Quicumque hanc Regulam secuti fuerint, pax super illos, & misericordia, & super Israël Dei*, quia scilicet sunt veri Israëlitæ Dei, fortes, & constantes in eius obsequio, ac proinde digni, qui remunerentur pace, quæ exuperat omnem sensum; & misericordia, quæ præcipit ac præterit ab omni miseria: scriptum est enim: *Pax multa diligentibus legem tuam: & non est illis scandalum.*

4.

Tract. 3. c. 5.
In 4. epi. 4.

c Col. 3. 9.

I.

1. Io. 2. 27.

SED QUANAM scientia in mundo esse potest excelsior & vtilior, aut quoque studium cæptumque præstantius ac iucundius scientia & cognitione voluntatis Dei, & conatu eam perfectè adimplendi? Hæc autem cum particulari excellentia inuenitur in Regulis Religionis ab Ecclesia approbatæ, ut fuit dictum est supra. Quemadmodum igitur Scriptura facta (ut S. Gregorius loquitur) similis est cuidam epistolæ, quam Deus ad omnes mittit fidelibus, qua aperit illis suam voluntatem, & quid ab vnoquoque requirat: ita Religionis Regula est quasi epistola, licet breuis & compendiosa, valde tamen clara ac certa: quam Dominus noster mittit ad Religiosos, & significat, quæ ab eis requirat, ut in ipsius oculis sint perfecti. In hac regala inuenitur celestem illam scientiam, quam Apostolus postulabat dari fidelibus, cum dixit: *non cessamus pro vobis orantes, & postulantes, ut impleamini agnitione voluntatis eius in omni sapientia, & intellectu spiritali: ut ambuletis digne Deo per omnia placentes: in omni opere bono fructificantes.* In quibus verbis tres insinuat Apostolus conditiones & proprietates perfectæ cognitionis voluntatis Dei: omnes cum excellentia inueniuntur in Religione. *Prima est*, ut sit plena: verbo (*impleamini*) exprimitur, nihil ignorando eorum, quæ Deus in statuatur requirit: quemadmodum S. Ioannes dixit: *in honorem Spiritus Sancti docere eos de omnibus.* Omnia, dicit, quæ quisque scire debet, ut Deo in statu placeat. Quæ plenitudo in nullo statu est tam copiosa, atque in Religione, in qua omnia inueniuntur, quæ cognitionem adferunt voluntatis Dei: scilicet Evangelica cum suis omnibus præceptis & consilijs, generalia Ecclesiæ mandata; Constitutiones & Regulae Religionis, & speciales officiorum.

quæ ad singulos spectant; Prælatorum Ordinationes; conscientiarum dictamina & boni spiritus illustrationes; & ipsamet occupationum distributio, quæ signo campanæ indicatur. Hæc inquam omnia Dei voluntatem manifestant, plenamque eius cognitionem præferent, & Religiosus *beatum se potest iudicare, quia (iuxta Baruch Prophetam) qua Deo placeat, manifesta sunt.* Et hoc præcipuum eius esse debet studium iuxta consilium Sapientis; *hæc cogita te ne quaeris, sed qua præcepit tibi Deus, illa cogita semper.* Quod si operam tuam in libro regularum tuarum frequenter evolvendo polueris; in eo invenies, quæ Deus præcepit tibi, & sufficiens principium ac fundamentum ad reliqua cognoscenda.

No n̄ sufficit tamen, quod hæc cognitio plena sit, nisi simul sit spiritualis & iucunda. Est enim quædam voluntatis Dei cognitio merè speculativa, quam habet peccatores per lumen Fidei, & naturalem rationem: de quibus dicit Dominus: *si servus, qui cognovit voluntatem Domini sui, & non fecit secundum eam; vapulabit multis, qui autem non cognovit, vapulabit paucis.* Nā eam cognoscere, & non explere, est quodammodo eam contemnere. Ideoque huiusmodi cognitio nō sufficit, nisi altera accedat, quam Apostolus appellat: *in omni Sapientia, & intellectu spirituali*, talis enim est iucunda ac benevola: quia intellectus penetrat, æstimatque magnitudinem & sanctitatem latentem in Dei voluntate, eiusque legibus, ac Regulis: ita ut voluntas nostra amet, approbet, magnaque voluptate acceptet, quod intellectus agnoscit, & tanti facit. Et idem Apostolus hoc ipsum cōmendavit, dicens: *reformamini in mentate sensu vestri: ut probetis, quæ sit voluntas Dei bona, & bene placens, & perfecta: & delectemini (iuxta S. Hieronymi explicationem) bono, meliori, & optimo, quod voluntas Divina nobis cōmēdat.* Et hinc oritur, quod cognitio hæc tali affectui coniuncta, valde sit subtilis, penetretque; nec quiescat, cū solū cognoverit, quod primo aspectu præceptū & Regula sonat; sed (ut Cassianus ait) cognoscat etiā interiora & excellentiora in eis cōtenta. Amor enim existimulat intellectū, ut subtilius inquirat, multaque inveniatur, quæ non amati sunt occulta; sed implent Dominus ea manifestat amanti in præmium amoris quo ea inquirunt. Quod significat Ecclesiasticus, dicens: *cogitatum tuum habet in præceptis Dei & in mandatis illius meditandis maxime assiduus esto: & ipse dabit tibi cor, & animi fortitudinem: & concupiscentia Sapientia dabitur tibi.*

Hæc etiam oritur tertiā huius cognitionis proprietas, ad quam cæteræ dirigitur: quod scilicet sit practica, & faciens quod novit, adimplens voluntatem Dei, sicut implendam intelligit. Et hoc est quod maxime refert ad nostræ beatitudinis plenitudinē, dicente Christo Domino nostro duodecimo discipulo: *in si hæc feceritis, beati eritis si feceritis ea.* Quasi aperte dixerit: non propterea beati eritis, quod ea sciatis; sed quod faciatis. Quod & alibi

Cccc 2

implemet

g Bar. 4. 4
h Eccl. 3. 22

2.

Luc. 12. 47

k Rom. 12. 2

Coll. 14 c. 11.

l Eccl. 6. 37.

3.

m Ioa 13. 7

n Luc. 11. 28
o Ioa. 13. 18.

p Col. 1. 10.
S. Tho. legit.
Ambuletis
dignè Deo

q Mat. 6. 10

a Deut. 5. 1

b Prov. 7. 2
c 3. 4.

ipsemet dixit: in *Beati qui audiunt verbum Dei & custodiunt illud.* Ac propterea (vr ait Sanctus Augustinus) adiunxit: *o Non de omnibus vobis dico: ego ius quos elegerim. atque si clarius dixisset: est inter vos falsus quidam discipulus, qui præcepta & consilia mea audiuit, & non tamen beatus tamen non est: qui et nec diligit, nec magni facit, nec vult opere exequi.* Intelligat itaque Religiosus, quod licet in eo sit felix, quod ad eum plenè Dei voluntatem agnoscat, prout in eius Regulis continetur: non tamen propterea beatus est, quod enouerit; sed quod opere ipso eas custodiat. Cognitionis enim scopus est, quem insinuauit Apostolus, cum dixit: *p vt dignè ambuletis, Deo per omnia placentes, & in omni opere bono fructificantes.* Quid autem est ambulare dignè Deo nisi (vr S. Thom. ait) viuere cum ea grauitate, quæ decet seruos Dei: Quem admodum enim Regum ac Principum domestici famuli non ita se indant, & in reliquis gerunt prout ipsos secundum proprium statum decet; sed secundum dignitatem & amplitudinem dominorum, quibus inserviunt: ita omnis nostra cogitatio ac sollicitudo esse debet, vt voluntatem Dei implemus, sicut infinita eius dignitas & Maiestas promeretur: studentes in omnibus illi placere, obedientia quadam adeo perfecta, quæ verè digna sit Domino, qui eam imperat. Ad quam dirigitur, quod Christus D. N. in beatorum nos petere, vt q *Patris voluntas fiat in terra, sicut in celo: vbi dignè impletur prout à Creatura impleri potest voluntas ad eum immensi Creatoris.*

CAPVT II.

SPIRITVS AC FERVOR QVO REGVLÆ AMPECTENDA
sunt & obseruanda, & ratio eas cum utilitate legendi.

EX DICTIS DEDUCENDVS EST SPIRITVS obseruandi Regulas, optando scilicet, perfectè in eis Dei voluntatem agnoscent, amare, & stimare, & opere exequi vt vitam ducamus dignam propriam Professione; & ipso Deo, qui ad eam vocauit: studentes ei placere & adimplendis rebus omnibus magnis & paruis, quæ in Regulis continentur. Hoc commendauit Moyses populo suo, cum Dei legem voluit ei promulgare, dicens: *a audi Israël caeremonias atque iudicia, quæ ego loquor in auribus vestris hodie: discite ea, & opere comp'ete.* quasi tria ab eis peteret circa legem, quam promulgabat. *Primum:* vt eam attentè audirent, etiam in interioribus animæ auditu, per quem Fides & obedientia ingrediuntur. *Secundum:* vt eam discerent ita, vt memoria infixa maneret, & intellectu eam penetrarent. *Tert. im,* ac præcipuum, vt eandem plenè ac integrè opere exequerentur. Quæ tria amplius explicauit Salomon dicens: *b Fili serua mandata mea, & legem meam, quasi pupillam oculi tui: liga eam in digitis tuis. scribe illam in tabulis cordis tui.* tanto, inquit, studio ac diligentia legem, & præcepta, tuique itant

Ree-